

selvstændigt Kendskab til disse Forhold, maa jeg maaske igen tillade mig at oplæse et Citat af en Skrivelse fra en grønlandsk Embedsmand, som har tilskrevet mig noget desangaaende, fordi han nærer Interesse for disse Anliggender. Denne Mand, som er ansat under den grønlandske Mission og nyder megen Anseelse, skriver til mig: „Jeg nærer heller ikke ringeste Tvivl om, at de indfødte nu endnu mere end tidligere ere i Stand til at tage Opgaver op“ — nemlig at administrere deres egne Anliggender — „paa den anden Side undres jeg ikke over, at Forstanderskaberne have holdt sig stiltfærdige i Skyggen og ingen Sinde med Kraft fremsat deres Krav. Hvad vilde det vel kunne nytte? Alle deres overordnede, Inspektorat, Direktorat og Ministerierne, vare enige om at holde dem nede. Det ligger i Sagens Natur, at de indfødte for en stor Del maa have Sammenstød med Handelen. Hyp-pig kan der være Grund til for Forstanderskaberne at kritisere f. Eks. vilkaarlige Takstforhøjelser paa nødvendige Redskaber“, — jeg skal her indskyde den Bemærkning i Parentes, at man har i den sidste Tid ganske virkaarlig forhøjet Pisen med indtil 50 pCt. paa saa nødvendige Ting for Grønlanderne og deres Erhverv som Ammunition, Træ og Garn; det er selvfølgelig en Forhøjelse, som den fattige Grønlander kun kan se paa med den største Bitterhed. Men jeg skal gaa videre i, hvad der skrives til mig: Altsaa, Grønlanderne kunne have Grund til at kritisere „enkelte af Handelens Embedsmænds Optræden, Handelens Sparsommelighed ved at inddrage Handelspladser, saa Befolkningen faar langt til den nærmeste og er udsat for at lide Hungersnød, Handelens Ulyst til at lade deres indfødte Hjælpere komme til Danmark og lignende; men de, der komme til at afgøre Sagen, ere de samme, som kritiseres, Direktorat og Inspektorat, og ingen kan vente, at disse i deres Resolutioner skulle desavouere sig selv. Derfor have Forstanderskaberne tiet stille saa lang Tid og ikke kunnet udvikle deres Medlemmers Selvstændighed og Virkelyst. Ministeriet har før som efter Systemskiftet aldrig vist den mindste Lyst til selvstændig at gennemarbejde Forstanderskabssagerne og

støtte Forstanderskaberne imod Handelen, og Rigsdagen, ja den har vel hidtil neppe bekymret sig om, hvad den dog med Rette kunde fordre, at kontrollere Ministeriets Virksomhed baade som Handelens og Administrationens overordnede. Jeg slaar altsaa fast, at den grønlandske Handel benytter svage Punkter i den tidligere trufne og endnu gældende administrative Orden i Grønland til — med Urette — at bemestre sig hele Administrationen, medens Ministeriet og Rigsdagen, i hvis Interesse det skulde ligge at faa Handelen frigjort fra Administrationen, rolig se til“. Hvorledes Ministeriet vil tage mod denne Kritik, skal jeg jo ikke kunne udtale mig om, men at den Kritik, som rettes mod den danske Rigsdag, desværre er fuldt begrundet og berettiget, kunne vi ikke nægte. Vi have jo desværre ganske forsømt vor Forpligtelse til at have vor Opmærksomhed henvendt paa Forholdene i Grønland, og at ophjælpe Grønlandernes Interesse paa bedste Maade. Vi have jo i Virkeligheden slet ikke haft de grønlandske Forhold stadig i Syne, men ladet det gaa, som det bedst kunde. Det er ingen Skade til, at vi blive gjorte opmærksomme paa, at her er en Forsømmelse, som det er os en national Æresforpligtelse at faa gjort god igen. Naar vi ville erkende, at vi have forsømt noget her, og naar vi blot tage Forpligtelsen paa os til at gøre det godt igen, er der for øvrigt ikke nu nogen Tvivl om, at det vil kunne lade sig gøre paa heldig Maade. Saaledes som Forholdene nu ligge, er der jo naturligvis i Ministeriet lige saa vel som her i Rigsdagen den bedste Hensigt til at faa ordnet disse Forhold paa den heldigste Maade, og det, der kræves med Hensyn til Regeringsformen, er sikkert ikke andet end det, at man vender tilbage til den lovlige Orden og adskiller Administrationen fra Handelen. Handelsdirektøren har efter Loven intet som helst med Administrationen af Grønland at gøre, men saadan som Forholdene have udviklet sig, kan man jo ikke bebrejde den nuværende Direktør noget i den Henseende, og man skal derfor heller ikke paa Forhaand hilse det med andet end Glæde og Tilfredshed, at det er en Kendsgerning, at den nuværende Direktør for den